

**D. Marcvs Evangelista. Rodolphi Gwaltheri Tigurini in
Euangelium Iesu Christi secundum Marcum Homiliæ
CXXXIX.**

Gwalther, Rudolf

[S.l.], 1570

VD16 W 1048

Homilia XLVIII. Et dicebat eis: Vbicunque introieritis in domum, illic manete, usque dum exeatis illinc. Et quicumque non receperint uos, neque audierint uos, egressi illinc, excutite puluerem, qui ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71833)

Præterea hoc quasi tyrannico illos ad futuros labores et pericula preparari voluit, ne postea vel ege-
 ratis vel nudatis & famis metu ab officio cessarent, sed illud constanter obirent, ut pote re ipsa ex-
 pectis, quod in Christi vocatione ambulantes nihil defuturum esset. Et hunc præceptorum istorum
 vultus ipse Christus ostendit, quando in vltima Cæna discipulis dicit: Quando misi vos sine saculo et
 vltima Cæna dicit: Quando misi vos sine saculo et
 Luc. 22.
 et c. calceamentis, num quid defuit vobis? Et illi nihil vnquam ipsis defuisse fatentur. Hoc vnum
 ergo præcipue voluit Christus, ne instar legatorum, qui ad regibus mittuntur, de externo splendore,
 sive publica aut armis solliciti sint, sed suis promissionibus freti, commissum sibi munus strenue exe-
 quantur. Et hæc autem hæc Apostolorum tenuitas magnum potentia & maiestatis Christi atq; regni
 ipsius argumentum. Quis enim non diuinum planè opus esse agnoscat, quòd per obscuros & imbe-
 cilles homines regnum suum propagauit, & ipsam ita prospexit, ut nihil vnquam ipsis defuerit? In-
 terim admonemur in negotio fidei non debere externum splendorem queri, nec Christi ministros de-
 cere, ut mundi fastum atq; magnificentiam imitentur. Nec enim de mundo hoc est regnum ipsius, &
 loati. 18.
 simul atq; caduca sunt, quæcumq; in mundo aliqua maiestatis speciem habent. Vt igitur reuera stul-
 ti sint, qui temporaria æternis, vel terrena celestibus præferunt: ita qui in Christi vocatione ambu-
 lant, & Apostolos imitati, inuictum sibi munus strenue obeunt, vix nunquam deerunt quæcumq; ne-
 cessitati præsentis seruiunt. Exempla non in Apostolis modo, verum etiam patriarchis & prophetis
 passim occurrunt. Agnoscamus ergo Dei bonitatem, qui diaboli tyrannidem per filium suum euertere
 dignatus est, & salutis nuntium vera fide amplexi, vitam viuamus, quæ Euangelice professioni
 respondeat, olim in calis victuri & regnaturi cum Christo Iesu saluatore nostro, cui debetur benedi-
 ctio, honor, gloria & potestas in æternum. Amen.

Et dicebat eis: Vbiunque introieritis in domum, illic manete, usque
 dum exeatis illinc. Et quicumque non receperint uos, neque audierint
 uos, egredisti illinc, excute puluerem, qui est sub pedibus uestris, in tes-
 timonium illis. Amen dico uobis, tolerabilis erit Sodomis aut Go-
 morphis in die iudicij, quam urbi illi. Itaque illi egredi prædicabant, ut
 respicerent, & dæmonia multa eiecibant, & ungebant oleo multos
 ægros, & sanabant eos.

Quamuis Dominus & saluator noster Iesus Christus suos discipulos totius orbis doctores se-
 querit, tamen eosdem, quia homines erant, certis legibus astringit, quas inter docendum & in
 miraculis edendis obseruent. In quarum consideratione ideo nobis diligenter versandum est, ut in-
 ter ueros & falsos ministros discernere possimus, nec illorum tyrannidi cedamus, qui cum se Apo-
 stolorum successores esse profiteantur, nullis tamen legibus astringi uolunt, sed sibi quiduis docendi et
 regendi potestatem in ecclesia uendicant. At doctrina genus certum illos Christus proponere iussit,
 quo Dei regnum miseris mortalibus prædicent, & alibi huius prædicandi rationem certam et adidit.
 Præsertim uero in immundos spiritus & morbos, non ad cuiusq; perditionem, sed ad sanandos homi-
 num debuerunt. Præterea omni cura uacuos & ad commissum munus expeditos emittit, nec uult
 ualiqua re grauentur, quæ ipsos aliquo modo impedire queat. Si qui ergo hodie incertas hominum
 traditiones ecclesijs obtrudunt, & non tam Dei regnum quam Antichristi tyrannidem stabilire cõ-
 nantur, adhuc ecclesiastica potestate ad multorum interitum abutuntur, & rerum terrenarum curis
 occupati caelestia negligunt: illos profecto pro Apostolorum successoribus & Christi ministris nemo
 agnoscere poterit, nisi qui sciens uolensq; seduci cupiat. Ceterum ad præsentis loci tractationem acce-
 damus, quo Christus docet, ut inter prædicandum cum pijs simul & impijs agere debeant: quibus de-
 inde subiicit Marcus, quænta fide & successu commissum sibi à Christo munus obierint.

Argumentum
 & usus præ-
 sentis loci.

Primo, ut sese in urbibus aut vicis gerant, admonet. At quia Marcus hoc loco breuior est, quæ-
 tum ex Mattheo interseri oportet, ubi admonemur, ne temere ad quemuis diuertant, sed urbes aut
 1. Ut hospitiæ
 2. digni inqui-
 3. rere debeant
 Apostoli.

Matth. 10.
Luce 2.
Ephes. 2.
Rom. 7. & c.

Lam tradit, salutationem pacis, id est Euangelij predicacionem, qua pax Dei denuncietur peccatis
bus auctor & mediator Christus est, sicuti passum scriptura docent. Qui ergo hanc exceptorem
grato & pio animo, ad illos duerit, & cum illis manere, donec illinc exeatis, nimirum in alio
dem profecturi. Summa ergo praecepti est, ne temere quavis hospitia subirent, & qua pax
iudicio sibi delegerint, non temere murent, nec etiam impudenter per domos alienas delectentur
curiositate abrepti, sese rebus nihil ad suam functionem pertinentibus immisceant. Et enim hoc
mi impudens & parum quieti indicium, quod cum in quibusvis viri prudentes & cordati edo
sequantur, in hospitibus & peregrinis etiam detestari solent, quos Cicero quosq; nihil prae
rogium agere, & in aliena Repub. minimè curiosos esse iubet. Quam vero hoc ipsum ab
functione alienum sit, vel ex eo patet, quod in privatis hominibus hoc minimè servat Apostolus
publica auctoritate tales coercere iubent. Et Paulus alibi impostoribus hoc erudit, quod domo
quasq; impudenter subeant, & mulierculas peccatorum conscientia gravatas suis traditoribus
queant & captivas ducant. Quod vti hodie observant, qui quosvis errores temere recipiunt,
qui Apostolici huius praecepti parum memores hinc inde vagantur, & hoc vnum agunt, ut
g'oris praetextu non modò legimus ecclesiae ministris, verum etiam magistratibus apud
vulgus odium & invidiam conciliant.

Euangelium non
temere quibus
vis predicantur
Matth. 13.

Interim hic de duobus admonemur, quia ministris omni tempore observata cumprimis
sunt. Primum est, ne saluti & Christi mysteria temere quibusvis committant, sed eas solum
dicio deligant, quibus illa cum fructu aliquo predicari possint. Est enim Euangelij doctrina
saurus ille & margarita suo precio omnes huius mundi opes longè exuperans. Quare diligenti
vendam erit, ne imprudenti dispensatione in contemptum veniat, cum absque iudicio non edo
Christi oculus, verum etiam canibus & porcis projicitur, qui non contenti illam vendicant
super illius praecones dilaniant. Quòd referri debet, quòd Apostolos aliquando à spiritu
fuisse legimus, ne aliquibus in locis praedicarent. Et Paulus veram illam & salutem
nem, qua Euangelij predicacione fit, ad electos solos pertinere docet, quos ab eterno Deo
muit. Quòd si vero non omnibus praedicari debet Euangelij doctrina, quantum minus quibus
misse committi debet huius predicandae ministerium? Cum enim hanc mudi alioquin
ed quòd illius luce ipsius peccata arguantur, mox illam profundendi occasionem sicuti arrip
mistros vel ineptos vel leues aut sceleratos esse videat. At ita contemptus ille non in suis
heret, sed doctrinam ipsam multis suspectam & iniusam reddit, tandemq; in ipsum Deum detrahit.
Docet hoc ipse, quando nomen suum inter gentes prophanatū esse queritur per sacerdotes, qui
ex: erud & doctrina suū potius quaestum, quam Dei gloriam spectabant. Et Apostolus hoc
mocheum suū graviter admonet, ne eisdem aut temere cuius manus imponat: ne ubiq; dederit
tinae ecclesiae mori, quae ministros nūquā absq; precibus & ieiunijs eligere et mittere solita fuit
hic Dei negotium agi sciret, absq; cuius spiritu & gratia ministrorū cura & laborer nihil
Asterum, cuius hic ministri admonentur, est, ut conversationis & consortiorum rationem
nis habendam esse meminerint. Decet hoc omnes homines, quando malorū conuersatione m
rumpi videmus. Ea enim peccati vis est & facunditas, ut ipsum sese propaget, adeoq; spem
niat, ut noxia herba aut inutiles, etiā nemine ferente, è terra enascent solent. At quia haec
genita nobis corruptio, facile sese animis nostris insinuat: quòd fit, ut aut imitemur aliorum
bus cū vivimus, aut saltem quotidiana consuetudine ille illi minus horreamus, aut vobis
similes iudicemus, quorum commercia nos tantopere oblectant. Quapropter si illa in eos
publicis muneribus versantur, fieri nequit, quin ipsorum auctoritati plurimum deroget: in
certè docendi & monendi libertatem aut impediunt, aut inutilem & inefficacem reddunt. Et
illis observandum, qui hodie & magistratum & ministrorū ecclesiae auctoritatem maxime
do ministri impijs & superstitiosis nimium licenter conuersantur, & apud magistratos
sunt, qui immam audacia bonas leges, ceu aranearum telas, pertrampunt. Haec certe veritate
doctrinam rudi populo suspectam reddunt, pios animos offendunt, impijs vero & superstitijs
addunt, ut in caepa impietate perseverent.

Matth. 7.
Actorum 16.
Rom. 8.

Matth. 3.

Malach. 1.
1. Timoth. 3.

Act. 1. 13. & c.

Ministri conuer
sationis ratio
nem habeant.

Alterum, cuius hic ministri admonentur, est, ut conversationis & consortiorum rationem
nis habendam esse meminerint. Decet hoc omnes homines, quando malorū conuersatione m
rumpi videmus. Ea enim peccati vis est & facunditas, ut ipsum sese propaget, adeoq; spem
niat, ut noxia herba aut inutiles, etiā nemine ferente, è terra enascent solent. At quia haec
genita nobis corruptio, facile sese animis nostris insinuat: quòd fit, ut aut imitemur aliorum
bus cū vivimus, aut saltem quotidiana consuetudine ille illi minus horreamus, aut vobis
similes iudicemus, quorum commercia nos tantopere oblectant. Quapropter si illa in eos
publicis muneribus versantur, fieri nequit, quin ipsorum auctoritati plurimum deroget: in
certè docendi & monendi libertatem aut impediunt, aut inutilem & inefficacem reddunt. Et
illis observandum, qui hodie & magistratum & ministrorū ecclesiae auctoritatem maxime
do ministri impijs & superstitiosis nimium licenter conuersantur, & apud magistratos
sunt, qui immam audacia bonas leges, ceu aranearum telas, pertrampunt. Haec certe veritate
doctrinam rudi populo suspectam reddunt, pios animos offendunt, impijs vero & superstitijs
addunt, ut in caepa impietate perseverent.

Sed ad Christum redeamus, qui quid discipulis agendum sit monet, si in impios & obstinatos verbi contemptores incidant. Quicumque non receperint nec audierint vos, egressi illinc, excutite pulverem, quae est sub pedibus vestris, in testimonium illis. Non ergo iniuriis aut reluctantiis Evangelium adhibendum, sed a talibus discipulos discedere, & illis in testimonium pulverem pedum excutere iubetur. Fuit haec christa quadam, quales multae apud prophetas inveniuntur, nec a vero aberrare mihi videtur, qui illam apud Sudaos vulgo in usu fuisse putant, cum quasi rem noxam & vitiatam Christus precipiat. Potest autem illius varia & multiplex significatio adduci. Primum enim peccati atrocitatem exprimebat, quae tanta esset, ut ipsorum pulvis quoque pijs & bonis omnibus abominationi esse deberet. Deinde poenam quoque adumbrabat, quod horribili Dei iudicio instar pulveris disciendi & praeulcandi essent. Præterea testimonij loco erat, ne quando ignorantiam prætexere, & Evangelium sibi prædicatum esse negare possent. Sunt autem hic quaedam nobis paulo diligentius inveniendae.

Primum, quando & a quibus ministro ad hunc modum discedere liceat. Sunt enim, qui nimium precipites, ecclesias illico deserunt, ut primum non omnes emendantur, aut ipsorum placitis non per omnia acquiescunt. At de illis Christus loquitur, qui ministros nec recipiunt, nec audiunt. Quoad ergo ministros & verbi prædicationis locus est, ministri ecclesias relinquere non debent, etsi multa ad hoc corrigenda & emendanda super sint. Monet hoc ipse Christi exemplum, qui regnum Dei à Ludæa gente non antea exarsit, quam ipsi illud improbe reiecerint. Et Apostolos vix semel & iterum hac pulveris excussione usus fuisse legimus. Nec enim decet, ut temere damnationis sententiam precipiant, quos Deus vita & salutis præcones constituit. Adhuc non tantum quales modo sint ecclesie videndum est, verum etiam quales futurae sint nobis dignitas, & quibus illas vel corrigendas, vel omnino evertendas relinquamus: ne forte maioris alicuius mali auctores simus, quam illud ipsum sit, cuius evitandi causa discedimus.

Secundo obsequiis, quod illos non occulte aut sursum abire, sed cum publica contestatione discedere iubet, quae & impietatem ipsorum abominatur, & poenam commertam illis denunciat, omnium ignorantia prætextum suae excusationem auferat. Exigit hoc primum impiorum aut Euan- gelij contemptorum condicio. Sunt illi aut curabiles adhuc, aut plane incurabiles. Si curabiles sunt, nec adhuc omnem veri & boni sensum abiecerunt, eo citius & facilius suum scelus agnoscent, nec sibi ipsi facile blandiantur, si illud ipsi tantæ abominationi esse videant, quos alioqui viros bonos & honestos esse noverunt: Quod si sensum omnem exuerint, & iam incurabiles facti sunt, ipsa nos necessitas & propria salutis ratio urget, ut quam ociosissime ab illis discedamus, ne ipsam poenam cum illis impliamur. Hæc enim illa Christi admonitio pertinet: Exite ab ea popule meus, ne participes sitis delictorum eius, & ne de plagis eius accipiatis. Et notum est Loti exemplum, quem cunctantem angelus sustinere iubent, ne & ipse cum Sodomis penitere nolentibus male pereat. Deinde non minus hæc Dei gloria requirit, quam nos contra quosvis acerrime tueri, & saltem hanc nobis cordi esse discessu nostro testari decet. Quis enim huius studio eum flagrare puet, qui impiorum scurriles voces patienter audit, & quæcumque eidem adversus Christum impie conantur, coram videre potest? De Labo ceræ Petrus Apostolus testatur, quod Sodomiorum conversatio ipsi molestissima fuerit. Nam talis (inquit) & auribus iustus cum habitaret inter illos, quotidie animam iustam iniquis illorum factis excruciat. Nihil iam addo de propriis salutis iactura, quando supra monuimus, impiorum conversatione & doctoris auctoritati & bonis moribus plurimum officere. Vehementer ergo errant, qui ex impiorum commercijs nescio quid boni sibiipsis pollicentur, quasi vero illi ita lutriferi & conuerti possint. Nam longe aliud docent sanctorum exempla, quos ex illis potius maculas aliquas contraxisse, quam aliquos illorum conuertiisse legimus, &c.

Habemus præterea in his evidens iustitiae Dei argumentum, qui etsi peccata nostra probe norit, et illa iuste punire possit, non tamen punit, nisi nos prius luculentis testimonijs conuincat, ne quæ præteritis & æquum puniuisse videatur. Neg, hoc illi factum difficile est. Ut enim corda nostra inspiciat, et proinde propriae conscientiae testimonio nos conuincere potest: ita passim occurrit multa, quibus cetera nos deatur, si ita opus sit: & si omnia desint, vel minimus pulvis, quem ex nobis contraxere qui nobis seum præstantur, nobis conuincendis sufficere potest. Quod si contra verbi contemptores ille sufficit, quid de

11. Quid cum impijs uerbi contemp- toribus agendum. Pulveris pedum excussio

Psalm. 11.

Quando ex a quibus licet ministro discedere.

Matth. 23. Acto. 13. 18.

Ministri non sine publica contestatione discedant.

Apor. 18. Genes. 19.

1. Pet. 2.

Deus quos punit, prius peccati accusat & conuincit.

fidelium ministrorum laboribus, vigilijs, curis, concionibus, scriptis, morte item et sanguine dicuntur
 quo illi doctrinam suam obfignant? Aut quo preterea sese excubiabunt, quod effugium, quod latibulum
 querent, qui tunc vindiq; retribuis conuincuntur? Eadem est in alijs quos peccatis raris. Contra e
 num ipse Abeli iam mortui sanguis testatur, & vindictam postulat. Et nota est in gentium per
 de Ilici gruibus historia, qua illius eadem patefecerunt, & latrones suo iudicio prodidere, & ab
 Iacobus Apostolus, qui vestium tineas & argenti aruginem auaris in testimonio fore minatur. Do
 bent nos ista excitari, vt fortis nostre memores, a sceleribus abstinemus, in hoc potius tunc
 olim in iudicij die charitatis & misericordia opera de fide nostra testentur, adeoq; vt conscientia
 spiritus testimonio aduersus iudicij illius terrores muniamur.

Genes. 4. Caterum ne quis pulueris excusationem pro ludibrio haberet, & quia non desunt, qui nihil peccato
 de expetunt, quam vt abs se ministri discedant, grauem pena iam illis a Domino constituta commu
 nationem infert, & eandem exempli horrendi collatione amplificat. Amen dico vobis (inquit) iudic
 rabilis erit Sodomis aut Gomorrhis in die iudicij, quam urbi illi. Intelligit autem extremam
 Genes. 19. uersalis iudicij diem, ad quem ideo impios hocce ablegat, quia presentis vite felicitate elati, non
 omnes facile contemnunt, nec se vniqua miseros aut infelices fore arbitrantur, qui potius iustis
 biphjs ex eo felicitate pollicentur, si verbi ministros procul arceant, quoru clamoribus ipsi quatu
 turbari solent. Solent autē prophete Sodomoru exemplū allegare, quando horrenda comperta sc
 lera & eorundem penas grauissimas describere instituerunt. Illos ergo imitatus Christus testatur
 Deut. 29. presenti meminit, vt & sceleris atrocitate arguat, & simul ostendat, quam facile sit Deo illud
 Isate 13. longē grauissimis multare. Nam si Christi uerba probe inspicias, mox patebit, Euangelij & pra
 Ierem. 23. 49. dicationis contemptum vel conculcationem potius, omnium peccatorum longe maximum & gra
 Soph. 2. uisimum esse. Solec enim Deus pro peccatorū ratione penas inferre, & grauiora scelerum penas graui
 Ezech. 16. bus multare. At inter Dei iudicia, quibus ab ipsa rerum origine sceleratos homines puniunt, pau
 illo atrocius est, quo Sodomis & Gomorrhā vna cum circumiacentibus agris, & puluis atque res
 igne & sulphure caelitus immisso excussit, & eius facti tetram atq; horribilem memoriam amari
 ritari reliquit. Nec leuia fuerē illorum scelera, inter que prater detestandam et hodie etiam vni
 bus flammis puniendam libidinem, Exechiel fastum, otium, intemperantiam & pauperum inuicem
 contemptum connumerat. At cum grauiora maneant Euangelij contemptores, illos vix graui
 peccata ferendum erit, nisi Deum iniusticie accusare velimus. Nec id obscuro erit, si rem ipsam
 curiamus. Reliqua enim peccata vel simplicem legis diuinae transgressionem habent, vel non
 zanti quodam verbi contemptu coniuncta sunt, qui non tam deuota malitia quam uerba contem
 prionis iudicium censerī potest. At qui Euangelij praedicationem improbe aspernant, si illud
 Actor. 7. spiritui sancto resstunt, illorum planē similes, qui non contenti seditionibus & bonarum legum
 patione, simul etiam legatos pacis contumeliose & hostiliter multant. Sunt illi indigni, qui
 scatur. Quare si qui hoc ipsum contra Deum audent, hos ille non immerito omni uenia indignos
 car. Nec exempla desunt, qua tales in presenti etiam seculo miseris modis afflictos esse docent. Ad
 quia iidem ferē in peccatis suis moriuntur, nec habent quod illis praetendant, simul etiam a
 ferorum penā subiaceant: quae causa est, quod illorum sortem Sodomorum sorte in die iudicij
 riorem fore Christus minatur.

Conditio nostri Haec si propius inspiciamus, facile patebit, quid nobis hodie sperandum sit. Regnant publici d
 seculi. morum scelera, quae paulo ante ex Exechiele commemorauimus. Imo execrabiles illa libidines, quae ab
 illis nomen accepit, inter illos locum habet, qui ecclesiae primi antistites haberi uolunt. Nec modica
 leris vindices desunt, verumetiam pro illorum incolumitate reges & populi dimittunt: qui & ipsi Eu
 gelium non modō contumeliose rejiciunt, verumetiam ferro & igne persequuntur. Et cum passim
 sentur immanissima scelera, impune tamen grassantur: soli autem penā digni censentur, quod
 in Christum paulo liberius loquuntur, & atroces illas idolomanias improbant, quibus plerumq;
 nati, Euangelio aures praebere decretaunt. Quid ergo aliud huic nostro uoluptati seculo, quam
 cidium ominabimur, cuius executores multi non temere Turcam a Deo iam constitutum auer
 tur? Et vindiq; vel sic respiciant Euangelij hostes, quō aeternas inferorū penas subiret fugerit
 6. centum

Ceterum cum illi civitati hæc tam dira Christus minetur, quæ Evangelij præcones nec recipit nec
 audit, poterit hinc, civitatum & rerum publicarum incolumitatem in eo versari, si lacum illud & salu
 riterum divine gratie nuncium gratis animis excipiant, & Christo ad se venienti hospitium præbeant.
 Securus enim quid legis sue studiosis Deus promittat, & quam feliciter regna sua ante Christi adven
 tum administrarint, quosquos illam amplexi, æternum exitum simul & rempublicam iuxta illius
 præscripta reformarunt. Quanta item Constantini gloria fuerit, qui ecclesie pacem reddidit, & Evan
 gelij regnum in sese recepit, potius est, quam ut multis exponi oporteat. Theodosium certe, qui pizza
 riorum studio antecessores omnes superavit, non occultata modo Dei protectione defensam, sed aduer
 sos falsos idololatricæ instauratores, Eugenium atq; Arbogastum ventis subito immisisit adiutum
 fuisse legimus. Quin ipsi experimur, quantum splendor, opum & glorie nostro seculo ijs accesserit, qui
 Evangelij doctrinam non falso corde receperunt. Nec est quod nobis crucem & persecutionem, in
 multis Evangelij comites, impij obijciant. Has enim nostra meretur securitas & ingratiudo. In
 certum non abs re persecutionibus gloriamur, quæ nos Christo conformes reddunt, ad patientiam exer
 cent, fidem acunt & quibus æterna gloria præmiû in cælis paratû esse scimus. Sunt hæc probe obser
 vanda aduersus illos, qui per Evangelij prædicationem respublicas turbari clamant, et idem nobis quod
 olim Elie Achab, obijciant. Et horum memores qui in magistratu sunt, Evangelij doctrinam fidemq;
 in Christum constanter prouebant, nec sanctis illorum studijs Deus verax & omnipotens deest.
 Porro tempus est, ut videamus, quomodo commissi sibi munus Apostoli obierint. Egredi à Chri
 sto prædicant penitentiam. At qui regnum Dei prædicare iusti erant, Reges, nec id illos fecisse Mar
 cus negat, sed priorem illius prædicationis partem nominans, alteram quoq; comprehendit. Nec du
 bitam est, quin penitentiam ideò agendam esse docuerint, quia regnum Dei appropinquet. Nec enim
 hoc cum fructu doceri potest, nisi euerso prius satanae regno, id quod per penitentia doctrinam com
 modalime fieri potest. Doctrina verò miracula coniungere, quando demonia multa eiecerunt, &
 egrotas oleo unxerunt atque sanarunt. Videtur autem oleum gratie, quam prædicabant, æternum
 symbolum fuisse, quo illos Christus vti voluit, ut inde pateret, ipsos à vero Messia missos esse, quem
 Deus (vri David ait) oleo læticia unxit præ vniuersis confortibus eius. Et quantum ex Iacobi Epi
 stola contere licet, vntionis illius in primitiua ecclesia vsus fuit, quam diu sanationis donum dura
 uit. Scribit enim, Infirmarum quis inter vos? Accersat seniores ecclesie, qui orent super eum, ungen
 tum oleo in nomine Domini, & obsecratio fidei saluum reddet laborantem, & eriget eum Domi
 nus. Quo loco Papistæ vntionem suam extremam stabiliri contendunt. Sed inepti nimis multi
 riam errant. Primum enim sacramentum faciunt, cuius institutio, nusquam in scripturis habetur. De
 inde perpetuum esse volunt, quod Apostoli certa quadam ratione ad tempus duntaxat vsurparunt.
 Præterea præposterè nimis iam morituris adhibent, quod Apostoli sanationis ergò adhibere sole
 bant: quapropter vntione sua occidere potius quam vitam conferre dici poterant. Ita verò suo in
 ditio sese prædit supersticio, qua nihil vel audacius vel ineptius in orbe habetur. Illis ergo omis
 sis, Apostolorum obedientiam potius & fidem obseruemus, cuius euident argumentum in præsentis pro
 ponitur. Poterant enim illos multa absterre, quò minus Christo ipsos mittenti obedirent. Et for
 tasse dixissent alij: Cur soli nos mittimur? Cur bini tantum? Cur in loca diuersa? Cur hoc tempore,
 qui insidiarum & periculorum plena sunt omnia? At nihil horum oggannunt Apostoli, sed intellè
 ctum suam omnem fidei obedientia subiiciunt, & proinde Christo proprio & præsentè vruntur. Ho
 rum itaq; exemplum bodie imitentur, non ministri modo, verum etiam qui magistratu funguntur,
 nec ea ad humane rationis calculum reuocent, qua expresso Dei verbo sibi mandari audiunt. Idem
 primati quoq; & singuli obseruent, nec vllis periculis aut incommodis sese absterre patiuntur. Ita
 enim fiet, ut in nobis quoq; diuine virtutis indicia appareant, & huius vitæ officijs desuncti, in cælis
 viuemus cum Christo Iesu Domino nostro: cui debetur benedictio, honor, gloria & potestas in æter
 num. Amen.

Rerum publicarum salus undè oritur.

Leuit. 26. Iste 1. etc.

Rom. 5. 8. Matth. 5.

1. Reg. 18.

11. Ut Apostoli munus suum obierint.

Oleo unxerunt Apostoli. Psal. 45. Iacobi 5.

Apostolorum obedientia & fides.

Et audiuit rex Herodes (innotuerat enim nomen eius) dixitq; Ioannes qui baptizabat, resurrexit à mortuis, & propterea virtutes agunt

